

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Hakkâri ilimiz Derecik ilçesine bağlı Yeşilova Köyü Çöp Mevkii'ne uzun süredir kontrolsüz şekilde döküldüğü belirtilen atıklar, bölge halkının yaşam koşullarını olumsuz etkilemekte, çevre ve halk sağlığı açısından ciddi riskler yaratmaktadır. Yurttaşların aktarımlarına göre söz konusu alanda biriken atıklar nedeniyle yoğun koku oluşmakta, çevre kirliliği artmakta, doğal yaşam alanları zarar görmekte ve özellikle yaz aylarında sorun daha görünür bir hâl almaktadır.

Bölge halkı, çevreye yayılan atıkların yalnızca insan sağlığını değil, aynı zamanda hayvancılıkla geçimini sağlayan yurttaşların ekonomik faaliyetlerini de olumsuz etkilediğini ifade etmektedir. Atıkların kontrolsüz biçimde doğaya bırakılması sonucu bazı hayvan ölümlerinin meydana geldiği yönündeki iddialar ise meselenin çevre kirliliğinin ötesine geçerek ekolojik denge, hayvan refahı ve biyolojik çeşitliliğin korunması bakımından da değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Anayasa'nın 56'ncı maddesi, herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğunu hükme bağlamakta; çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek görevini devlete yüklemektedir. Bunun yanında 2872 sayılı Çevre Kanunu, çevrenin korunması ve kirliliğin önlenmesi konusunda merkezi idare ile yerel idarelere açık sorumluluklar yüklemektedir. Ayrıca 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu ile doğal yaşamın ve hayvanların korunmasına ilişkin yükümlülükler düzenlenmiştir.

Buna karşın, yurttaşların uzun süredir dile getirdiği sorunlara rağmen gerekli önleyici ve kalıcı tedbirlerin alınmamış olması, ilgili kamu kurumlarının denetim, planlama ve koordinasyon görevlerini yeterince yerine getirip getirmediği konusunda ciddi soru işaretleri doğurmaktadır. Kamusal hizmetlerin eşitlik ilkesi çerçevesinde sunulması gereken bir bölgede çevresel risklerin yıllardır devam etmesi, halk sağlığının korunmasına yönelik yükümlülüklerin etkin biçimde yerine getirilmediğine ilişkin kaygıları artırmaktadır.

Çevre hakkı, yalnızca bireysel bir hak değil aynı zamanda kamu otoritelerinin aktif biçimde korumakla yükümlü olduğu temel bir sosyal haktır. Bu nedenle Yeşilova Köyü Çöp Mevkii'nde ortaya çıkan çevresel risklerin, halk sağlığına yönelik tehditlerin ve hayvan ölümlerine ilişkin iddiaların bütün yönleriyle araştırılması; sorumluların tespit edilmesi, çevreye zarar veren uygulamaların sonlandırılması; atıkların bilimsel ve çevresel kriterlere uygun şekilde bertaraf edilmesi; bölgenin rehabilite edilmesi ve yurttaşların sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının güvence altına alınması amacıyla ilgili kurumların koordinasyon içinde gerekli çalışmaları yürütmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Hakkâri ili Derecik ilçesi Yeşilova Köyü Çöp Mevkii'nde uzun süredir devam ettiği belirtilen çevre kirliliği ve kontrolsüz atık dökümüne ilişkin Bakanlığınıza, Hakkâri Valiliğine veya Derecik Kaymakamlığına son beş yıl içerisinde kaç başvuru, şikâyet veya ihbar ulaşmıştır?
2. Söz konusu başvurular üzerine Hakkâri Valiliği, Derecik Kaymakamlığı veya ilgili kamu kurumları tarafından hangi idari işlemler tesis edilmiştir?
3. Kontrolsüz atık dökümünün önlenmesi amacıyla Hakkâri Valiliği ve Derecik Kaymakamlığı tarafından gerçekleştirilen denetim, inceleme veya koordinasyon faaliyetleri nelerdir?
4. Yeşilova Köyü Çöp Mevkii'nde ortaya çıkan çevresel sorunların halk sağlığına etkilerinin değerlendirilmesi amacıyla valilik, kaymakamlık ve ilgili kurumlar arasında herhangi bir koordinasyon toplantısı veya eylem planı hazırlanmış mıdır?
5. Bölge yurttaşlarının uzun süredir dile getirdiği şikâyetlere rağmen sorunun devam ediyor olması karşısında Bakanlığınız tarafından herhangi bir idari inceleme veya denetim süreci başlatılmış mıdır?
6. Atık yönetimi konusunda yetkili yerel idarelerin görev ve sorumluluklarını yerine getirip getirmediğine ilişkin Bakanlığınız tarafından herhangi bir denetim yapılmış mıdır? Yapılmış ise sonuçları nelerdir?
7. Söz konusu çevre sorununun çözümüne yönelik olarak Hakkâri Valiliği, Derecik Kaymakamlığı, ilgili belediyeler ve diğer kamu kurumları arasında yürütülen koordinasyon çalışmaları nelerdir?
8. Bölgede meydana geldiği ileri sürülen hayvan ölümleri ve çevresel tahribat iddialarının araştırılması amacıyla mülki idare amirleri tarafından herhangi bir inceleme veya raporlama çalışması yürütülmüş müdür?
9. Yurttaşların sağlıklı ve güvenli bir çevrede yaşama hakkının korunması amacıyla Yeşilova Köyü Çöp Mevkii'nde bulunan atıkların kaldırılması ve alanın rehabilite edilmesine yönelik olarak Bakanlığınızın ilgili kurumlara verdiği herhangi bir talimat veya yürüttüğü özel bir çalışma bulunmakta mıdır?
10. Benzer çevresel sorunların tekrar yaşanmaması amacıyla Hakkâri ili genelinde atık yönetimi, çevre denetimi, yerel yönetimlerin hizmet kapasitesi ve kurumlar arası koordinasyonun güçlendirilmesine yönelik Bakanlığınız tarafından planlanan çalışmalar nelerdir?